

Dansdebuut in de Munt

Mark Morris lost zijn beloftes in

„Brussel als ballethoofdstad”... Dat was het objectief van Gerard Mortier toen hij voor zijn Opera de „Mark Morris Dancegroup” uit New York engageerde — inmiddels omgedoopt tot „Monnaie Dancegroup Mark Morris”. Het risico was dat een buitenlands ensemble, voor drie jaar aan de Munt verbonden, bij onze Belgische dansers, choreografen en ons eigen publiek negatieve reacties zou losweken. Dat is ook gebeurd. Bovendien was de opvolging van Béjart, die meer dan 25 jaar bij ons de scepter had gezwaaid, niet gemakkelijk: er moest beter worden gedaan — of anders.

Morris doet het anders. De zo noodzakelijke frisse wind is van overzee komen aanwaaien en heeft, na de première-avond, bij velen de „principiële bezwaren” waarschijnlijk al weggeveegd... Met elf dansers van zijn New Yorkse groep is hij naar België gekomen, acht medewerkers heeft hij ter plaatse geëngageerd om zijn eerste programma in de Munt te realiseren: „L'Allegro, Il Penseroso ed il Moderato”, naar teksten van John Milton en door Händel op muziek gezet. Naast drie Amerikanen is er ook een Belgische artieste bij — de Brusselse danseres en choreografe Olivia Maridjan-Koops — verder een Nederlander, een Duitser en twee Italianen. Wat Morris op het oog heeft is een „Gesamtkunstwerk” zoals Wagner het zag, waarin alle elementen samen één geheel vormen: muziek, dans, decors,

kleuren, belichting. Er zitten geen filosofische bedoelingen in zijn composities, die de aandachtige kijker na lang nadenken dan toch nog niet snapt. Bij Morris komt alles klaar en duidelijk over, want beweging is immers voor de choreograaf de voornaamste bekommernis — beweging in al haar vormen, van haast statische gestes tot frenetische groepsevoluties. Ook de zin die achter al deze beweging schuilgaat, is geen duistere aanlegenschap. Want Morris verlaat geen enkel ogenblik de muziekpartituur die aan de basis ligt — in dit geval Händel's „Pastorale Ode”. Hij moet haar wel van buiten kennen, om elke frasering en elke nuance in zijn choreografie te kunnen weergeven. Ook van zijn dansers eist hij dat zij „alles moeten horen wat in de partituur gebeurt”. Alleen zo kan een resultaat wor-

den bereikt dat berust op een volledig begrip van choreograaf en dansers samen t.o.v. de muziek.

En die muziek laat Morris „live” uitvoeren door het Muntorkest, met Craig Smith aan de leiding. Smith zal trouwens ook in de volgende Morris-voorstellingen van dit seizoen de muzikale directie overnemen. — „Live” zingen ook de vijf vocalisten de tekst van Milton, weliswaar in de coulissen: Lorraine Hunt, Jeanne Ommerslé en Jayne West, sopraan - Frederick Urrey, tenor - James Maddalena, bas.

Nu is Händel's muziek voor Morris ook een ideaal terrein. Barokmuziek is uiteraard geschikt voor choreografische uitbeelding, in de eerste plaats vanwege haar streng gestructureerde vorm. Voor Morris heeft zij bovendien een „bevrijdend” element in die zin, dat binnen het kader van deze structuur de danser de mogelijkheid krijgt tot eigen verbeelding. En toch wordt er, dank zij de samenwerking van Morris en zijn medewerkers, niets aan het toeval overgelaten. De muzikale structuur wordt in de choreografie door plastische, architecturale beelden van bijzondere kracht

weergegeven. Er zit een ongehoorlijke discipline achter elke danspas en elke geste, zowel in een pas-de-deux als in een nummer van het volledige corps.

Of Morris over het woord „discipline” tevreden zou zijn? Voor hem immers is dat een technische bijzaak die nodig is, maar niet essentieel. Wel essentieel is wat hij te zeggen heeft. Dat doet hij — doen zij allemaal, zowel mannelijke als vrouwelijke partners — met natuurlijkheid, speelsheid en de grootste lenigheid, met veel humor, met een weergaloos dynamisme en een onvoorstelbare hoeveelheid aan fantasie. En met een constant besef voor het ensemble-beeld.

Positief wordt Morris daarbij geholpen door een origineel en simpel decor (Adrianne Lobel): een reeks achtergrond-panels in verschillende kleuren, die open en neergelaten worden volgens de behoeften van muziek en choreografie. Een belangrijke rol speelt daarbij ook de veranderlijke belichting van James Inghalls, die op haar beurt bijdraagt tot de expressieve noot in de verschillende taferelen.

„Sterdansers” zijn er niet in het Gezelschap Morris, want ze zijn het allemaal: 24 artiesten die

tweeëneenhalf uur in een onweerstaanbaar ritme het toneel bezetten en het publiek in de ban houden. Het is inderdaad een „totaal-spektakel” voor oog, oor en hart, zoals men er zelden meemaakt. Mark Morris, de Amerikaan, heeft een eerste maar al vaste voet in de Europese danswereld gezet.

De volgende voorstellingen van dit Händel-programma vallen op 25 en 29 november, 8, 14, 17 en 20 december om 20u; 27 november en 11 december om 15u; 26 november om 19u30.

Tegelijkertijd zal ook al een tweede choreografie van Morris worden gerealiseerd, waarvan de première op 2 december om 20u de jaarlijkse persgala vormt. Op het programma staan „Frisson” op muziek van Stravinsky, „Ten Suggestions” (muziek van Tsjerepnin), een dans op de Sonate voor klarinet en piano van Poulenc, een andere op Vivaldi's „Gloria”. Ook hier weer „live”-muziek o.l.v. Craig Smith, met twee zangsolisten en de groep der „John Strange Singers”.

— Na de persgala volgen voorstellingen op 4 december om 15u, en op 9, 15 en 21 december om 20u. Plaatsbespreking in de Munt, tel. 219.63.41. L.S.